

DIN TOPONIMIA COMUNEI OCNA ȘUGATAG, JUD. MARAMUREȘ

Dumitru LOȘONȚI
Adelina Emilia MIHALI
Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil
Pușcariu” al Academiei Române, Cluj-Napoca

Abstract

The paper is a linguistic analysis of place names in the Ocna Șugatag commune, Maramureș county. The research is based upon the etymological interpretation of toponyms collected through direct inquiries during field research. The toponymic material is also classified from the semantic point of view. Thus, we can draw conclusions regarding the denominative strategies in the toponymy of the researched area and information on the interdependence of language compartments: vocabulary, anthroponymy and place names.

Key-words: *toponym, semantic, anthroponym, surname, etymology*

Résumé

Le présent article est une analyse linguistique des noms topiques de la commune Ocna Șugatag, du département de Maramureș. La recherche est fondée sur l'interprétation étymologique des toponymes enregistrés sur le terrain par des enquêtes directes. Le matériel toponymique est classifié de point de vue sémantique. On extrait des conclusions concernant les stratégies dénominatives rencontrées dans la toponymie de la zone étudiée, ainsi que des informations relatives à l'interdépendance entre les compartiments de la langue: lexicque, anthroponymie et noms topiques.

Mots-clés: *toponyme, sémantique, anthroponyme, noms de famille, étymologie*



Introducere

Comuna Ocna Șugatag¹, situată în Depresiunea Maramureșului, pe interfluviul dintre râurile Mara și Cosău, la poalele estice ale Munților Gutâi, în partea nordică a județului Maramureș, este alcătuită din localitățile Ocna Șugatag (centrul comunei), Breb, Hoteni și Sat-Șugatag. Prima atestare documentară a localității *Ocna Șugatag* datează din 1355 sub forma *fodinae salium*, când se face referire la un drum pe care se ducea sare în Austria și care trecea prin apropierea satului Giulești. Alte denumiri sau

¹Imaginile au fost preluate de pe https://www.marasilva.ro/cabana_ocna_sugatag.php.

forme sub care apare menționată localitatea în documente sunt: 1360 *Zalatyna Sugatagfalva*; 1419 *Sugatag*; 1828 *Akna Sugatagh*².

Localitatea **Sat-Șugatag** (*Zalatyna, villa olachalis Sugatagfalva, Swgathakfalwa*) este atestată din 1360, iar denumirile ei ulterioare (1365 *Sugatagh*, 1459 *Sugathagh*, 1472 *utraque Swgathak* – pentru Sat-Șugatag și Ocna Șugatag, 1828 *Sugatagh*, 1851 *Sugatag*) reflectă legătura cu salina de la Ocna Șugatag. Determinantul *Șugatag* a fost interpretat diferit: Papahagi³ consideră că numele topic provine din magh. *sóvago* ‘tăietor de sare’ + germ. *Tage* ‘zilier’, mai ales că Sat-Șugatag „e considerat ca fiind locuit de oameni lucrători cu ziua, care nu sunt «nemneșh»”; Kiss⁴ îl consideră un derivat de la vb. *súg* ‘a șopti’ cu suf. *-atag*.

Localitatea **Hoteni**, atestată în 1360 (*Zalatina*), alături de **Breb** (*Hódpatakfalwa, villa olachalis Hatpatokfalwa*), apare menționată abia în 1555 cu numele *Hotynfalwa*. Oiconimul **Hoteni** provine din numele de grup *hoteni*, derivat, cu suf. *-eni*, de la n. fam. *Hotea*, existent și acum în localitate. Numele **Breb** (popular: *Brebi*) este înregistrat în documente începând cu 1715 și are la bază apelativul *breb* ‘castor’.

La recensământul din 2011, în comună s-au înregistrat 3853 de locuitori, dintre care 3310 români, 300 maghiari, 81 romi, 7 germani, 3 italieni. Pentru 151 de persoane informațiile legate de etnie nu au fost disponibile⁵.

Articolul de față este o analiză lingvistică a numelor topice de pe hotarul comunei Ocna Șugatag, județul Maramureș, din satele Breb, Hoteni și Sat-Șugatag, cu excepția hidronimelor din comună și a toponimiei localității Ocna Șugatag, care au fost discutate anterior⁶. Corpusul lucrării a fost extras din materialul toponimic cules prin anchete directe pe teren⁷, nepublicat până în prezent, făcând parte dintr-o cercetare mai amplă asupra toponimiei maramureșene. Numele de locuri au fost înregistrate în transcriere fonetică. În prezenta contribuție, ele au fost literarizate, dându-se transcrierea fonetică acolo unde sunt evidente particularitățile fonetice ale graiului local. Pentru o mai ușoară operare cu materialul toponimic, acesta a fost clasificat după criteriul semantic.

1. Toponime care descriu forme de relief (sau părți ale lor)

Includem în această clasă numele topice formate de la apelative care denumesc: ridicături de teren, terase, platouri, versanți, adâncituri de teren, șei, locurile așezate de-a lungul văilor.

ĂRIA BÓTII „moine; e [loc] mai drept” I (Breb). – *Bóta*, n. fam. existent în localitate. – Din *árie* ‘loc șes pe deal sau pe munte; terasă, platou’⁸.

² Atestările localităților anchetate au fost date după Suci, 1967 și Suci, 1968.

³ Papahagi, 1981:156, la note.

⁴ Kiss, 1988: 64, s.v. *Akna Sugatag*.

⁵ Informațiile au fost preluate de pe <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>.

⁶ Vezi și Adelina Emilia Mihali, *Hidronime din comuna Ocna Șugatag, jud. Maramureș*, în „Diacronia”, nr. 8, 7 octombrie 2018, A120 (1-8). <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/ro/pdf> (variante în română) <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/en/pdf> (variante în engleză). Pentru toponimia localității Ocna Șugatag, vezi Adelina Emilia Mihali, *Ocna Șugatag. Note de toponimie*, în Simion Iuga (coord.), *Cultură și civilizație românească în Maramureș. Simpozionul Național de la Săliște de Sus, august 2016*, VII, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2017, p. 243–247.

⁷ Anchetele au fost efectuate în vara anului 2017, cu următorii informatori: **Breb**: I. Borca Ioan, 71 de ani, miner; **Hoteni**: I. Hotea Ioan, 53 de ani, om de serviciu; II. Chira Ana, 50 de ani, casnică; **Sat-Șugatag**: I. Birtoc Petru, 64 de ani, agricultor.

⁸ Loșonți, 2000: 189.

BÚLZU „coastă cu pădure, cunună de pădure” I (Sat-Șugatag). – Din *bulz* ‘stâncă’.

BÚZA PĂLTINÉTULUI „coastă, dungă” I (Breb). – Din *búză* ‘marginea de sus a unei coaste, a unui deal’.

COÁSTA „coastă” I (Breb); **Coásta** „on pic de coastă” II (Hoteni); **Coásta Blédii** „coastă; o fost pășunea satului; amu-i cu spini, pruni” I (Sat-Șugatag). – *Blédea*, n. fam. existent în localitate; **Coásta Córjii** „coastă” I (Breb) – *Córja*, n. pers.; **Coásta Glódului** „coastă” I (Breb); **Coásta lu Ciobilă** „coastă” I (Breb). – *Ciobilă*, por. ce a existat în localitate (cf. *Ghiță a lu Ciobilă*); **Coásta Málului** coastă (Breb); **Coásta Mícă** „coastă cătă Pomi” I (Sat-Șugatag); **Coásta Mórii** coastă (Sat-Șugatag).

CÓRHA pantă mare; „îi greu de mers pe ea” I (Breb). – Din *córhă* ‘pantă (coastă) mai abruptă’.

COSTÍȘU „loc mai costiș; nu-i așa drept ca Podurile” II (Hoteni).

CÚSTURA „e în pășunea noastră; dă în Cheile Tătarului” I (Sat-Șugatag); – Din *cústură* < *custură* ‘creastă stâncoasă de deal sau de munte’.

DÁMBU „dâmb, grădini” I (Hoteni); **Dâmbu** „dâmb; e la Stâjeri” I (Sat-Șugatag); **Dâmbu-i Bălăie** „dâmb, nu-i mare pantă” I (Hoteni). – *Bălăie*, n. pers., acum necunoscut în localitate; **Dâmbu cu Mérii** dâmb (Breb); **Dâmbu Mórii** „dâmb; e o coastă mare și rea” I (Hoteni); **Dâmbu Prélucilor** dâmb cu grohot (Sat-Șugatag); **DâmbuRóșu** „dâmb; îi mai ajegos” II (Hoteni).

DÂMBURÉLELE „îs două dâmburi: **Dâmburélú Mare, Dâmburélú Mic**” I (Breb); **Dâmburélele** „dâmburi” I (Sat-Șugatag). – Din *dâmburél* (pl. *dâmburéle*), dim. al lui *dâmb*.

DÂMBÚȚU „dâmb” I (Hoteni). – Din *dâmbúț*, dim. al lui *dâmb*.

DEÁLU BOZĂIÉSC deal (Sat-Șugatag). – Din adj. *bozăiésc* ‘al lui Bozai’ < *Bozái*, n. fam. existent în localitate, + suf. *-esc*.

GÁURA ȚURÁNULUI „e în Piatra Mare; e o gaură în stâncă” I (Sat-Șugatag). – Din *țurán*, variantă a lui *țuránă* ‘coastă de deal abruptă, prăpăstioasă și cu foarte puțină vegetație’⁹.

GRÁU LUI CICÉU „e chiar deasupra; teren abrupt” I (Hoteni). – Din *Cicéu*, n. fam. existent în localitate; **Gráu Lúchii** „e între două lazuri” I (Breb). – *Lúca*, pren. sau n. fam. Ca n. fam. (scris și *Lucă, Luka*) are 410 purtători în județul Maramureș¹⁰. – *Gráu* este o variantă a lui *Gruí* rezultată, în plan toponomastic, prin etimologie populară, sub influența lui *grâu*¹¹.

GROÁPA PÓPII groapă cu pășune (Sat-Șugatag); **Groápa Sócilor** „groapă” I (Breb); **Groápa Tăcinóșii** groapă (Breb); **Groápele** teren gropos „su Coasta Bledii” I (Sat-Șugatag).

GRUIÉȚU ridicătură (Breb). – Din *gruiéț*, dim. al lui *grui*.

⁹ DLR.

¹⁰ Frecvențele numelor de familie în județ sunt date după DFNFM.

¹¹ Vezi TTRT–Valea Ierii: 85.

GRÚIU „îi mai în pantă” I (Hoteni); **Grúiu Cocóșului** „dâmb lângă Pițigaș” I (Sat-Șugatag). – Din *grui* ‘vârf; colină, deal, movilă, interfluviu’.

IERÚGA „ierugă, teren mai lăsat” I (Breb). – Din *ierúgă* ‘adâncitură de teren alungită, văgăună, jgheab natural’¹².

JGHEÁBU „jgheab mare, adânc; l-o mâncat apa” I (Sat-Șugatag); **Jgheábu lui Cióntoș** jgheab natural; „Ciontoș o fost pădurar” I (Sat-Șugatag). – *Cióntoș*, n. fam. (scris și *Ciontos*, *Csontos*, *Csontoș*) cu 153 de purtători în județ; **Jgheáburile** „îs mai multe jgheaburi” I (Sat-Șugatag). – Din *jgheab* (pl. *jgheáburi*) ‘depresiune, groapă, adâncitură de teren în formă de jgheab pe coasta unui deal sau munte’¹³.

LUNCÚȚA fânaț, grădini și teren arabil (Hoteni). – Din *luncúță*, dim. al lui *lincă*.

MĂGURA ridicătură (Breb); **MăguraPópii** „grădină cu meri, peri în Măgură” I (Breb).

MUNCÉLU ridicătură „lângă Surúpi, graniță cu [terenul localității Hărnicesti]” I (Sat-Șugatag).

OBREJA „e de la Podu Dărăștii în sus” I, „loc în pantă” II (Hoteni). – Din *obréjă* ‘costișă pe malul unui râu’.

PÁDIȘU „e pe o uliță” I (Breb). – Din *pádiș* ‘terasă, platou’, ‘pantă, coastă’¹⁴.

PIÁTRA MÁRE „piatră, stâncă; e pe Gutâi” I (Breb); **Piátra Mícă** „stâncă; e pe Gutâi” I (Breb); **Piátra Neghíni** [puiátra neĐíni] stâncă (Sat-Șugatag). – *Neghina* (scris și *Neghină*), n. fam. cu 17 purtători în județ; **Piátra Píntii** „bolovan mare. Se zice că o sărit Píntea [Viteazul] cu calul din Piatra Mare până la Piatra Píntii” I (Sat-Șugatag). – *Píntea* (scris și *Pinte*, *Pintie*, *Pintye* etc.), n. fam. cu 1281 de purtători în județ; **Piétrile Álbe** „o fost pietri, le-o spart” I (Hoteni); **Piétrile Társii** „îs pietri, bolovani în pădure” I (Sat-Șugatag). – Din *társă* ‘iarbă subțire și moale, care se pune în pat ca așternut, în loc de paie’.

PICIÓRU BÍBOLILOR [puičóru Đíbolilor] „picior” I (Sat-Șugatag); **Picióru Gádji** „dâmb; picior, pășune” I (Sat-Șugatag). – *Gádja* (scris și *Gadjă*, *Gadjea*, *Gadzsa*), n. fam. cu 179 de purtători în județ; **Picióru Márcului** „picior, pășune” I (Sat-Șugatag). – *Márcu*, pren. sau n. fam., cu 192 de purtători în județ; **Picióru Răchítii** picior cu pășune (Sat-Șugatag). – Din *piciór* (de deal sau de munte) ‘ramificație de deal sau de munte între două văi ori pâraie, culme, muchie, spinare’.

PÓDURILE „îi [teren] drept” I, „loc drept” II (Hoteni). – Din *pod* (pl. *póduri*) ‘terasă, platou’¹⁵.

PONCÍȘU „teren în pantă, arător” I (Sat-Șugatag). – Din *poncís* ‘(puternic) înclinat, abrupt, pieziș’, ‘povârniș’.

PRIHÓDIȘTEA „loc în pantă, căță pășune. E cărare ce merge pe Prihodiște” I (Sat-Șugatag). – Din *prihódiște* ‘curmătură, șa, trecătoare’¹⁶.

¹² Vezi Loșonți, 2000: 174.

¹³ Cf. Iordan, 1963: 49.

¹⁴ Frățilă, 2000: 149–163.

¹⁵ Loșonți, 2000: 192–194.

¹⁶ Petrovici, 1970: 237–240.

PRÍPORU coastă cu pădure și fânaț (Sat-Șugatag). – Din *pripor* ‘coastă, pantă mai abruptă’.

RĂPĂGÚȘU fânaț (Breb). – Din *răpăgúș* ‘loc înclinat, coastă abruptă, povârniș’.

RÁPA râpă (Breb); **Rápa** ‘râpă’ I (Sat-Șugatag); **Rápa Hoidășului** ‘râpă mare; ne dădeam pe ea de-a tumba’ I (Breb); **Rápa lui Șliuc** I (Sat-Șugatag). – *Șliuc*[șlhuc], n. pers. evreiesc.

SCÁUNELE ‘fânaț mai dâmburos’ I (Breb). – Din *scáun* (pl. *scáune*) ‘terasă’¹⁷.

ȘÉSU ‘așezătură’, ‘loc șes’ II (Hoteni); **Șésu** ‘șes către hotarul Giuleștiului’ I (Sat-Șugatag).

VÁRTOÁPELE ‘coaste cu meri’ I (Breb).

VÁRVU BÉLȚII ‘vârv’ I (Hoteni); **Várvu Coástii** ‘îs vreo patru terenuri’ I (Breb); **Várvu Dobăieșului** ‘vârv’ I (Sat-Șugatag); **Várvu Grúiiului** ‘vârv’ I (Sat-Șugatag); **Várvu Lázului** ‘deal’ I, teren arabil și fânaț (Breb); **Várvu lu Ștéfan** ‘vârv. Acolo făceau oamenii stație [popas], apoi se cobora’ I (Sat-Șugatag); **Várvu Málului** ‘vârv în graniță cu Brebu’ I (Hoteni); **Várvu Pléștii** ‘vârv cu afinari’ I (Sat-Șugatag); **Várvu Príporului** fânaț (Sat-Șugatag); **Várvu Sócilor** vârf (Breb).

ZĂPÓDEA fânaț (Breb). – Din *zăpóde* ‘groapă largă ca o covată între două ridicături’; ‘(mai rar) terasă naturală’.

2. Nume topice referitoare la vegetație

Multe toponime au la bază apelative care denumesc arbori sau zone împădurite, conturându-se astfel o imagine a florei arealului cercetat, chiar dacă, de-a lungul timpului, o parte a vegetației a dispărut.

ARÍNII ‘o fost loc arabil; nu-s arini’ I (Hoteni); **Arínii Deși** ‘loc plin de arini și de murari’ II (Hoteni); **Arínii Giúrgii** ‘loc drept cu pomi’ I (Hoteni). – *Giúrge* (scris și *Giurgea*, *Giurgie*, *Giurje*), n. fam. cu 116 purtători în județul Maramureș.

ARINÍȘU ‘fânaț’ I (Breb). – Din *ariníș* ‘pădure (pădurice) de arini’.

BRÁZII pășune (Sat-Șugatag); **LaBrazi** (Breb).

CÂRLIGĂTELELE ‘fânaț, e mai sus de sat’ I (Breb). – cf. *cârligătea*, numele plantelor *Lythrum salicaria*, *Sanguisorba officinalis*; *cârligățică*, numele plantelor *Polygonum bistorta*, *Sanguisorba officinalis*¹⁸.

CODRIȘÓRU ‘dâmb mare; peminte, fânaț; mai sânt și ceva lemne, pomi’ I (Breb); **Codrișoárele** ‘fânaț și [teren] arător, e câtă Breb’ I (Hoteni). – Din *codrișór* (pl. *codrișoáre*), dim. al lui *códru*.

COPÁCII BÁBII ‘acolo îs mulți ghiocei’ I (Breb).

DÁMBU CU MÉRII ‘e câtă Nichitești; sânt meri pădureți, lezniți’ I (Breb).

¹⁷ Loșonți, 2000: 211–213.

¹⁸ Borza, 1968: 222.

DUMBRÁVA loc pe care „înainte o fost stâjeri; sânt și câteva căsi amu” I (Sat-Șugatag). – Din *dumbrávă* ‘pădure de stejar’.

FÁGU MÁRE pășune, fânaț și teren arător (Hoteni).

FRĂSINÉII fânaț (Sat-Șugatag). – Din *frăsinél* (pl. *frăsinéi*), nume de plantă (*Dictamnus albus*¹⁹) sau dim. de la *frasin*.

FRĂSINIȘU fânaț (Breb). – Din *frăsinîș* ‘pădure de frasin’.

HÚCIU „o fost teren necurățat, cu tufișuri, lemne fără valoare” I (Sat-Șugatag); **Húciu Des** I (Breb). – Din *huci* ‘huceag’.

LA MERI „o fost nește meri” I (Sat-Șugatag).

LA NUC „pământ mare; în mijloc are un nuc” I (Breb).

LA PÁRU LU ȘÚIER „loc cultivabil. Nu mai este părul” II (Hoteni). – *Șúier*, n. pers., probabil poreclă, acum necunoscut în localitate.

LA PĂRÚȚ „fânaț; o fost ceva păr cândva” I (Sat-Șugatag). – Din *părúț*, dim. al lui *păr*.

LÉMNELE RÉLE „o fost lemn cânesc și stâjeri” I (Sat-Șugatag).

MĂLÍNII teren arabil (Sat-Șugatag). – Din *mălin* (pl. *mălini*), numele mai multor arbuști, printre care se numără și liliacul.

MÁRU FÓNTII „e lângă Cărarea Mănăstirii” I (Sat-Șugatag). – *Fónta*, n. fam., cu 118 purtători în județ, sau *Fóntea*, cu 5 purtători în județ.

MĂSTECĂNÉII [măstăcănéhi, măstăcînéhi] „fânaț și livezi cu pomi” I (Hoteni). – Din *măstecănéi* (pl. *măstecănéi*), diminutiv, neatestat de DLR, al lui *măsteácăn*, variantă etimologică a lui *mesteácăn*.

MĂSTECĂNIȘU [măstăcînișu] „dâmb, deal mare; o fost huci, lemne: măsteacăn, plop, stâjar” I (Sat-Șugatag).

MĂSTÉCINII „teren arabil și fânaț” I, „mai sânt puțini măstecini” II (Hoteni).

MÁJNICU „teren arător, bun” I (Sat-Șugatag). – Din *májnic* ‘iarbă moale, roșie’.

NIRÉȘU [mńir&șu] „fânaț; o fost pădure de arini” I, „îi drept, mocirlos și cu pârlag, moșinoaie” II (Hoteni). – Din top. magh. *Nyíres* ‘mestecăniș’.

PÁLTINII „coastă cu paltini” I (Sat-Șugatag).

PĂLTINÉTU „e mai șes; mai sus e pădure” I (Breb). – Din *păltinét* ‘pădure de paltin’.

PÁRU LÁCULUI fânaț (Breb).

PLÓPU (Pe Plop) „e deasupra Coastii lu Ciobilă” I (Breb).

¹⁹*Ibid.* 236.

PÓMII loc cu pomi (Sat-Șugatag).

POMĂRĪTU „e din jos de beserică, e intravilan” I (Breb). – Din *pomărit* ‘grădină cu pomi fructiferi, livadă’.

RĂCHĪTA LÚNGULUI „sânt încă răchiți. Lungu o fost o gazdă mare. O fost terenul lui” I (Sat-Șugatag). – *Lungu*, por. sau n. fam., acum inexistent în localitate, cu 101 purtători în județ.

RĂCHĪȚELE (Breb). – Din *răchițeá* (pl. *răchițeale*), dim. al lui *răchită* ‘răchită tânără’, ‘(mai ales la plural) canale (*Impatiens balsamina*) etc.’²⁰.

SECĂRILE loc unde se cultiva secară (Breb).

SÓCETU „fânaț; au fost, poate, și soci” I (Sat-Șugatag). – Din *sóčet* < *socét* ‘loc acoperit cu soci; desîș de soci’.

SÓCI teren arabil (Breb).

SPETEÁZA „e o gaură ca un găvan, fânaț; îs ceva mócire [= mócirle]” I (Sat-Șugatag). – Din *speteáză* ‘papură’.

SPÍNII-I IMBRE loc cu spini (Sat-Șugatag). – *Ímbre* [îmbre], n. pers.

STĂJÁRU „fânaț și moine pentru cartofi” I (Breb); **Stăjării** [stj&ri] „îs vreo 3-4 stăjeri în Móciră” I (Hoteni); **Stăjării** „loc aproape de sat; o fost peminte arătoare; acuma-i fânaț” I (Sat-Șugatag). – Din *stăjár* (pl. *stăjéri*), var. a lui *stejar*.

STĂJERÉII „e între Hoteni și Brebi; o fost cultivabil” I Breb; „grădini și peminte” II Hoteni (Breb, Hoteni). – Din *stăjerél* (pl. *stăjérei*), var. a lui *stejărél*, dim. al lui *stejár* sau numele a două specii de arbori din familia fagaceelor: a) cer (*Quercus cerris*) ori b) gorun (*Quercus petraea*).

ȘTÉVIA [șméĐa] loc cu ștevie (Sat-Șugatag).

TRÉISTEA [trășșua] teren arabil (Breb); **Tréistea**, „e pe su Grădina lu Caila” I (Sat-Șugatag). – Din *tréiste*, var. a lui *tréstie*.

ZĂVÓIU sau **Zăvoáiele** „teren între brațele râului Mara” I (Sat-Șugatag).

3. Toponime care indică defrișări recente sau din vechime

BÚCIUMII „grădină cu pomi” I (Hoteni). – Din *búcium* (pl. *búciumi*) ‘butuc, buturugă, cioată’.

CIÓNCÁȘU „o fost teren bun, fânaț” I (Sat-Șugatag). – Din *cioncáš* ‘teren de pe care s-a tăiat pădurea și au rămas butucii’.

GRÓȘII „fânaț, cătă Valea Mare” I (B). – Din *gros* (pl. *groși*) ‘buștean, trunchi gros’.

LÁZU fânaț (Sat-Șugatag); **Lázu Bódii** fânaț cu lemne și turteade munte (Breb). – *Bóda*, n. fam. necunoscut în localitate, cu 101 purtători în județ, sau *Bódea* (scris și *Bode*, *Bodia*), n. fam. cu 1015 purtători în județ; **Lázu Oánii** fânaț (Breb). – *Oánea*, n. fam. existent în localitate; **Lázu Puțénilor** laz (Breb). – Din n. grup

²⁰ Vezi DLR; Borza, 1968: 277.

puțeni < *Puț*, n. fam. (în Sat-Șugatag); **LÁZU ȚIGĂNESC** (Breb). – Din *laz* (pl. *lázuri*) ‘teren despădurit, transformat în loc arabil, fânaț ori pășune’, ‘curătură’.

LĂZUȚU „fânaț. E dedesupt on pic de Lazu Puțenilor” I (Breb); **Lăzúțu** „pustușag; e numa pârlag [= părul porcului]” I (Sat-Șugatag). – Din n. top. *Laz*, cu suf. *-uț*, sau din *lăzúț*, dim. al lui *laz*.

POIÁNA „pășune; o fost acolo stâni cu oi” I (Breb); **Poiána** poiană (Sat-Șugatag); **Poiána Pópii** „îi a besericii” I (Breb); **Poiána Rúncului** „drepte [= terase] cu fânaț; îs mulți arini mari” I (Sat-Șugatag).

POIENÍȚA „e cătă Ocna [Șugatag]; peminte arătoare și fânaț mai mult” I (Hoteni); **Poienița din Jos** „o fost peminte arătoare” I (Hoteni); **Poienița din Sus** „poieniță cu pomi” I (Hoteni).

PRÉLUCA IÚRII „prelucă” I (Sat-Șugatag). – *Iúra*, n. fam. existent în Breb, cu 512 purtători în județ; **Prélucă Lúngului** fânaț (Sat-Șugatag). – *Lung*, *Lúngu*, por. sau n. fam. cu 297 de purtători în județ; **Prélucile** „preluci sus cătă Gutâi” I (Breb); **Prélucile** „fânaț, teren mai mare” I (Sat-Șugatag). – Din *prélucă* (pl. *préluci*) < *prelucă* ‘poiană mai mică’.

PRELUCÚȚA „fânaț cu pârlag [= părul porcului]” I (Sat-Șugatag).

RÚNCU fânaț cu tufe de alun și arini (Breb); **Rúncu** „loc cu tufe” I, fânaț și arini, stejari (Hoteni). – Din *rúnc* ‘laz, curătură’.

SECĂTÚRA „e sus, cătă pădure; fânaț, arini, puștușag” I (Breb).

SÉCIU „teren de fân, mai gropilos, moșinoaie” I (Breb); **Séciu** „îi lângă Laz; fânaț și huci, corciuri [= tufe]” I (Sat-Șugatag). – Din *seci* ‘laz, curătură’.

TRÚNGHIURILE „fânaț; îs tufe de arin, amestecătură” I (Breb). – Din *trunghi* (pl. *trúnghiuri*), var. a lui *trunchi*.

4. Toponime care arată o caracteristică a locului

Includem în această categorie numele topice care se referă la aspectul exterior al unui teren, culoare, compoziție geologică, vechime etc.

BĂTRÁNA teren arabil (Sat-Șugatag).

CÉRNA [čárna] „loc în pantă, mai șuaíos, mai sărat” I (Sat-Șugatag). – Din bg. *cerna* ‘neagră’.

COÁSTA MÍCĂ (Sat-Șugatag).

CÓTU LU PÍNTEA „e un cot” I (Hoteni).

DÁMBURÓȘU „dâmb; e pământ roșu” I (Hoteni).

DÁMBURÉLU MÁRE (Hoteni).

FURNICÁRU fânaț și pășune (Breb, Hoteni). – Din *furnicár* ‘loc cu multe mușuroaie de furnici’²¹.

²¹ Cf. ALRR–Mar. III, h. 610/ 231.

GLODIȘÓRU „teren drept, mocirlos” I (Sat-Șugatag). – Diminutiv de la n. top. *Glod* sau provenit din *glodișór*, dim. al lui *glod* ‘noroi’.

GLÓDURILE teren arabil și fânaț (Breb); **Glódurile** „fânaț cu lemne, cu denivelări și alunecări de teren, cu tină; te înglodești” I (Sat-Șugatag).

GRÓHOTUPÓPII „grohot; e la Măgură” I (Breb).

MÁLU „e mal, în graniță cu Brebu” II (Hoteni). – Din *mal*, var. a lui *meal* ‘rocă cu care mai demult se mălulia [= spoia] pin casă (în loc de var)’ I Hoteni.

MÁRGINEA MÁRE(Breb).

MOȘINOÁIELE loc cu mușuroaie în pășune (Sat-Șugatag). – Din *moșinói* (pl. *moșinoáie*), var. a lui *mușurói*.

PIÁTRA MÁRE(Breb, Sat-Șugatag).

PIÁTRA MÍCĂ (Breb, Sat-Șugatag).

PIÉTRILE ÁLBE (Hoteni).

PIETRÍȘU „pământ mai pietros; acolo se găte căsile” I (Hoteni).

PIETRÓSU „fânaț cu mulți bolovani” I (Breb).

RUPTÚRILE loc cu rupturi, surpături (Breb).

SÚRUPILE „teren în coastă; tă [= tot] s-a surpat” I (Sat-Șugatag). – Din *súrupă* (pl. *súrupi*) <*surúpă* ‘surpătură’, un derivat regresiv, necunoscut de DLR, de la *a se surupa*.

ÚNGHIU [únĐu] „teren drept, mocirlos, între șoseaua principală și râul Mara” I (Sat-Șugatag). – Din *unghi* ‘teren în formă de unghi’.

VĂRÁTECII (ÎnVăráteci) „loc mai gras, cu fân mai moale, mai de calitate” I (Sat-Șugatag). – Din *vărátec* ‘(despre locuri) care este expus la soare și a cărui vegetație apare de timpuriu’.

5. Toponime care se referă la agricultura, creșterea animalelor etc.

BOURÍȘTILE „acolo stau bivoli și boii noaptea” I (Sat-Șugatag). – Din *bouriște* (pl. *bouriști*) ‘locul (uneori îngrădit) unde se odihnesc boii (la amiază și peste noapte, vara, la pășune)’.

CÁMPU „teren arabil” I (Breb); **Câmpu** „peminte arătoare” I (Hoteni); **Câmpu lui Hărman** sau **LaHărman** „acolo-i loc mai drept” I (Sat-Șugatag). – *Hărman* [= *Hérmán*], n. fam. ce a existat în localitate. În județ, are (scris și *Hermann*) 494 de purtători; **Câmpu Simésc** teren arabil (Breb) – Din adj. *simésc* ‘care aparține lui Sima’, un derivat, cu suf. *-esc*, de la *Sima*, n. fam. existent în localitate, cu 786 de purtători în județ. – Din *câmp* ‘teren cultivabil’.

DÉLNITILE „pământ mociros [= mocirlos] și arabil, pruni” II (Hoteni). – Din *délniță* (pl. *délnițe*) ‘fâșie de teren lungă și îngustă’.

GÁRDU ȚÁRINII a fost gard ce „o separă țarina [= locul cultivabil] de imaș” I (Breb).

GRĂDINA-I ORBOÁIE „grădină. Stau acolo cu oile și iarna” I (Sat-Șugatag). – *Orboáie*, sprn. derivat din *Órbu*, n. pers. ce a existat în localitate; **Grădina Irínii** „grădină mare” I (Breb). – *Irína*, pren.; **Grădina lu Cáila** „grădină cu arini, lemne mari și ceva pomi” I (Sat-Șugatag). – *Cáila*, n. pers.; **Grădina lu Pétru** „grădină” II (Hoteni). – *Pétru* [pátru], pren. sau n. fam. (scris și *Patru*) cu 9 purtători în județ; **Grădinile Nichitéștiului** „grădini” I (Breb).

HĂITÁȘU dig ce a fost făcut pentru a abate apa pe pâraul morii (Sat-Șugatag). – Din *hăităș* ‘dig’.

LA MOÁRĂ „loc lângă vale” I (Hoteni); **La Moára Beséricii** „o fost moară” I (Sat-Șugatag); **La Moára Bíchii** „o fost moară” I (Sat-Șugatag). – *Bíca*, n. fam. inexistent acum în localitate, dar cu 7 purtători în județ; **Moára Lúngului** I (Sat-Șugatag). – *Lúng(u)*, por. sau n. fam. inexistent acum în localitate, cu 297 de purtători în județ.

LA VRÁMNIȚĂ [la vrámniță] „o fost vramniță să nu treacă ciurda” II (Hoteni); **Vrámnița Tăcinóșii** [vrámnița tăcínóșii] a fost vraniță (Breb). – Din *vrámniță*, var. a lui *vrániță* ‘poartă de scânduri sau de nuiete împletite, la intrarea într-un sat, într-o curte, într-un loc îngrădit’.

LAVRĂMNICIOÁRĂ „grădină cu pomi” I (Hoteni). – Din *vrámnicioárá*, dim. al lui *vrámniță*.

LEÁSA MÓRII „leasă; o fost moară lângă vale” I (Hoteni).

MÓINELE DĂRÁȘTII „era moine după Dărasca” I (Hoteni). – Din *móina* (pl. *móine*) ‘bucată de pământ cultivată sau cultivabilă’.

PORNEÁLA AVRINTÉNILOR parte din pășunea Tătaru (Sat-Șugatag). – n. grup *avrinténi*<*arvinténi*<*Arvinte*, n. pers.; **Porneála Fâsénilor** parte din pășunea Tătaru (Sat-Șugatag). – n. grup *fâséni*<*Fâsă*, sprn.; cf. n. fam. *Fâsie*, cu patru purtători în județ; **Porneála lu Lúngu** parte din pășunea Tătaru (Sat-Șugatag); **Porneála Moșéruului** parte din pășunea Tătaru (Sat-Șugatag). – *Móșeru*, sprn. – Din *porneálă* ‘bucată de teren (pe munte) cu iarbă de obicei încă nepăscută, pe care ciobanii scot oile la păscut (în timpul serii sau și al nopții); loc de pășune rezervat oilor cu lapte’.

PRILOÁGELE „fânaț cu lemne groase, arini mari” I (Sat-Șugatag). – Din *prilóg* (pl. *priloáge*), var. a lui *pârloágă* ‘teren arabil lăsat nelucrat unul sau mai mulți ani în vederea refacerii fertilității solului (și folosit în această perioadă ca pășune)’.

PUSTIÁLA „pământ arător și grădini cu pomi” I (Hoteni). – Din *pustiálă* ‘prefacere în pustiu a unui loc; pustiu, pustiire’.

PÚȚU SEC „acolo o dus periturile [= animale moarte]” I (Hoteni).

STÁOLELE „o fost peminte arătoare; acuma-s fânațe” I (Sat-Șugatag).

TÓPILA „e și la [satul] Breb; acolo se topea cânepa” I (Hoteni); **Tópilele**, „e de o parte și de alta a văii Breboia” I (Breb). – Din *tópilă* (pl. *tópile*) <*topilă* ‘loc unde se pun la topit cânepa sau alte plante textile; topitoare’.

6. Toponime care arată poziția locului față de locurile (ori construcțiile) învecinate

DÚPĂ BESÉRICĂ „teren arabil din Drumu Țării în sus” I (Sat-Șugatag).

DÚPĂ COÁSTĂ „fânaț, pomi” I (Breb); **Dúpă Coásta lu Ciobîlă** „fânaț și moine, grădini, pomi” I (Breb).

DÚPĂ CÚPCEA „teren lângă sat. O șezut cândva acolo Cupcea” I (Breb).

DÚPĂ DĂRÁSCA teren arabil și fânaț (Hoteni).

DÚPĂ GRĂDINI „peminte [arătoare] și grădini” I (Hoteni).

DÚPĂ LÉNE „fânaț dincolo de fosta calea ferată (îngustă), pe care se transportau lemnele” I (Sat-Șugatag). – Din *léne*, var. a lui *linie* ‘cale ferată’.

DÚPĂ LUNCÚȚĂ „fânaț și grădini cu pomi” I (Hoteni).

DÚPĂ SAT „parte de sat” I (Breb).

DÚPĂ ȘCOÁLĂ teren lângă școală (Hoteni).

DÚPĂ ȘURĂ „fânaț, peminte arătoare” I, „o avut cineva șură acolo” II (Hoteni).

DÚPĂ TĂU „e la Breb” I, „loc după Tău hotenarilor” II (Hoteni).

DÚPĂ VÁLE „loc după valea Breboiaia” I (Hoteni).

DÚPĂ VÁLCEÁ grădini și teren arabil (Hoteni).

ÎNTRE VĂI „loc la Trunghiuri, între Tâlburea și Breboiaia” I (Breb); **Între Văi** „fânaț, arini și cireși sălbatici” I între Valea Cheii și o vale mai mică ce nu are nume (Sat-Șugatag).

ÎNTRE VÁLCELE loc între două vâlcele (Sat-Șugatag).

JOSÁNII partea de jos a satului (Breb); **Josánii** partea de jos a satului (Hoteni).

LA CRÚCE „e o grădină lângă o troiță” II (Hoteni); **La Crúce** „era o cruce unde scotea popa icoanele la Sânziene” I (Sat-Șugatag).

LA RÁU „loc pe lângă râu Mara” I (Hoteni).

LA VÁLE „sânt câteva căsi pe lângă valea Breboiaia” I (Hoteni).

POIENÍȚA DIN JOS „o fost peminte arătoare” II (Hoteni); **Poienița din Sus** „poieniță cu pomi” I (H).

SU BÚCIUMI „fânaț și pomi, o fost peminte arătoare” I (Sat-Șugatag).

SU CHÉIE „fânaț” I (Sat-Șugatag).

SU COÁSTA MÓRI I „pământ drept” I (Sat-Șugatag).

SU CRÚCE „loc mai drept” I (Hoteni).

SU DEAL „fânaț și pomi” I (Sat-Șugatag).

SU FÁGU MÁRE „fânaț” I, „pășune” II (Hoteni).

SU GLOD „terenuri arabile” I (Breb); **Su Glóduri** I (Sat-Șugatag).

SU GRUI „fânaț cu lemne” I (Sat-Șugatag).

SU PIÁTRA MÁRE „fânaț” I (Sat-Șugatag).

SU SOCI fânaț cu arini (Hoteni).

SUB SPINI „peminte cătă vale” II (Hoteni).

SU VÁRVU LU ȘTÉFAN „fânaț” I (Sat-Șugatag).

SUSÁNII parte de sat (Breb); **Susánii** parte de sat (Hoteni).

7. Toponime care vorbesc despre credințe, superstiții, obiceiuri

CÁSA DRÁCULUI (Breb).

CĂRÁREA MĂNÁȘTÍRII cărare ce duce în sătucul Mănăstirea ce face parte din comuna Giulești (Sat-Șugatag).

CÓMORÁȚA terase (Breb).

CRÚCEA „troiță” II (Hoteni).

NEDÉIA teren arabil (Hoteni). – Din *nedéie* ‘loc pe care se adună oamenii să petreacă și să joace (la nedeie)’.

TEMETÉU „cimitir” I (Breb); **Temetéu** „temeteu” I (Hoteni); **Temetéu** „cimitirul bapțiștilor” I (Sat-Șugatag). – Din *temetéu* ‘cimitir’.

ÚLIȚA BESÉRICI Iuliță (Hoteni).

8. Nume topice care au la bază antroponime

Acest aspect este bine reliefat în nomenclatura topică românească, recurgerea la antroponime pentru denumirea unui teren fiind procedeul cel mai fructificat și în comuna Ocna Șugatag. Antroponimele devin toponime fie prin simpla schimbare a funcției (transfer de funcție), fie prin transformări sau asocieri²². Unele toponime au la bază nume de familie, altele supranume sau porecle ori, mai rar, prenume. Prezentăm câteva nume topice reprezentative, fără a relua denumirile discutate anterior.

BOTENEÁSCA „loc mai costos, loc de fân” I (Breb). – Din adj. *botenésc*, -*eáscă* ‘care aparține botenilor’, un derivat, cu suf. -*esc*, fem. -*ească*, de la n. grup *boténi*<*Bóta*, n. fam. existent în localitate, cu frecvența 2019 în județ.

CÁRPENEÁSCA „o gaură lângă Dealu Ognii” I (Sat-Șugatag). – Din adj. *cărpenésc*, -*eáscă* ‘care aparține cărpenilor’, un derivat, cu suf. -*esc*, fem. -*ească*, de la n. grup *cărpéni*<*Carp*, n. fam. cu 25 de purtători în județ, sau *Carpa*, cu 59 de purtători în județ. Nu excludem nici posibilitatea unui derivat cu același sufix de la *carpen*, numirea inițială **Gáura Cărpeneáscă* putând însemna ‘gaura cu carpeni’.

²² Toma, 2002: 188.

CIOLÁNU „dâmb, pășune, teren necurățat” I (Breb). – *Ciolánu*, n. fam. necunoscut azi în localitate, cu 9 purtători în județ.

COMĂNÉȘTII „căsi și teren” I (Breb). – Din n. grup *comănéști*<*Cóman*, n. fam. în localitate, cu 3563 de atestări în județ.

CRĂIÁSCA „fânaț, o fost o cunună de pădure” I (Sat-Șugatag). – Din adj. *crăiésc*, *crăiáscă* ‘care aparține lui Crai sau Craia’, *Crai*, n. fam. cu 5 purtători în județ, iar *Craia*, n. fam. cu 3 purtători. Ar putea fi vorba și de adj. *crăiáscă* ‘a craiului’ <*crai* ‘rege’, asimilat unui nume propriu de persoană când se știe despre care crai este vorba.

DOBĂIEȘU „deal” I (Sat-Șugatag). – Din n. fam. *Dobăieș*(scris *Dobaes*, *Dobaies*), cu 6 purtători în județ.

DOBRÍCU „parte de sat” I (Breb). – Din n. fam. *Dobric*, necunoscut azi în localitate, dar (scris și *Dobrik*) cu doi purtători în județ.

GÁIDOȘU parte de sat (Breb). – Din n. fam. *Gáidoș*, inexistent astăzi în localitate, dar (scris și *Gaidos*, *Gajdos*) cu 5 purtători în județ.

GROȘÁNU „uliță; pantă mare;o fost tare pietros” I (Sat-Șugatag). – Din n. fam. *Groșán(u)*, inexistent azi în localitate, dar (scris și *Grosan*, *Groșán*, *Groșan-Micu*) cu 356 de purtători în județ.

HÓRJA „poiană, cu câte-on bocor [=tufă] de fag; teren mai sărat unde crește numa pârlag [= părul porcului]” I (Sat-Șugatag). – Din *Horja*, n. fam. necunoscut astăzi în localitate. Scris *Horge*, *Horgea*, *Horgia*, *Horja*, *Horje*, *Horje-Dicean*, *Horje-Poran*, are 447 de purtători în județ.

LA FLOÁRE [la fl³/₄re] „peminte; o fost acolo o babă” I, „am apucat-o; îi ducea lumea ajutoare” II (Hoteni). – Din *Floáre*, pren. sau n. fam. inexistent acum în localitate, dar (scris și *Floarea*) cu 7 purtători în județ.

LA HÓLDÁȘ „fânaț și huci, cu corciuri [= tufe] de tufă [= alun] și arini” I (Sat-Șugatag). – *Hóldăș*, n. fam. acum inexistent în localitate, dar frecvent în Iapa, cu al cărui hotar se învecinează teritoriul localității Sat-Șugatag. Scris *Holdis* sau *Holdiș*, are 212 purtători în județ.

LA MIHĂIEȘTI „e cum meri [mergi] în Nichitești. Bătrânul o fost Mihai” I (Breb). – Din n. grup *mihăiești*<*Mihái*, pren. sau n. fam. acum necunoscut în localitate. Scris și *Mihai-Ardelean*, *Mihaiu*, are 706 purtători în Maramureș.

LA TRIFÁNU parte de sat (Breb). – Din *Trifánu*, n. fam. necunoscut acum în localitate, cu 64 de purtători în județ.

LA LUCÁU „fânaț între Picioru Gadjii și Lăscoaia” I (Sat-Șugatag). – Din *Lucáu*, probabil n. pers. derivat cu suf. *-áu* de la *Lúca*, n. fam. (scris și *Lucă*) cu 357 de purtători în județ.

MĂTIESELE [mămih&săle] „teren denivelat; fânaț și pomi” I (Sat-Șugatag). – Este pl. lui **Mătiásă*, un derivat cu suf. *-easă* de la *Matei*, pren. sau n. fam., acum inexistent în localitate, dar (scris și *Matei-Bledea*, *Matei-Pop*, *Matei-Popa*, *Mateiu*) cu 660 de purtători în județ.

NICHITÊȘȚII [níμiμés̥μi] loc cu tufe de fag și arin (Breb). – Din n. grup *nichitêști* < *Nichita*, n. pers., existent în localitate; ca n. fam. *Nichita* are 143 de ocurențe în județ.

PLÊȘCA pădure (Sat-Șugatag). – Din *Plêșca*, n. fam. necunoscut acum în localitate, (scris și *Plesca*, *Plescă*, *Pleşcă*) cu 40 de purtători în județ.

POPINÊSCU sau **VÂRVU Popinêscului** „vârv cu fânaș și afinari” I (Sat-Șugatag). – Probabil, este o formă rezultată, prin disimilarea *-e>i-e*, din *popenesc* ‘al popenilor’, un derivat, cu suf. *-esc*, de la *popéni*, n. grup < *Pop* (scris și *Popp*), n. fam. existent în localitate.

TĂTÁRU pășune (Sat-Șugatag). – Din *Tătár(u)*, n. fam. necunoscut acum în localitate. Scris *Tatar*, *Tătar*, *Tataru*, *Tătáru*, *Tătáru-Iosub*, are 387 de purtători în județ.

TONEÁSCA „grădini cu pomi în vatra satului” I (Hoteni). – Din adj. fem. *toneásca* ‘care aparține lui *Ton*, *Toni* sau *Tona*, ori *Tonea*’, un derivat de la unul din n. fam. *Ton* (cu doi purtători în județ), *Tona* (cu un purtător) sau *Tonea* (cu trei purtători), ori de la hip. magh. *Toni* (< *Antal*).

Concluzii

Denumirile locurilor din comuna Ocna Șugatag, jud. Maramureș, reflectă relația de interdependență dintre toponimie și lexicul comun, pe de-o parte, și dintre toponimie și antroponimie, pe de altă parte. Ele descriu formele de relief, ilustrează caracteristicile locului, fiind o mărturie a modificărilor geografice produse în timp. În egală măsură, toponimia comunei Ocna Șugatag este o radiografie a dinamicii antroponimiei zonei.

Abrevieri

adj. – adjectiv
 bg. – bulgar
 dim. – diminutiv
 fem. – feminin
 hip. – hipocoristic
 magh. – maghiar
 n. fam. – nume de familie
 n. grup – nume de grup
 n. pers. – nume de persoană
 n. top. – nume topic
 pl. – plural
 por. – poreclă
 suprn. – supranume
 var. – variantă

BIBLIOGRAFIE

Borza, Al., *Dicționar etnobotanic cuprinzând denumirile populare românești și în alte limbi ale plantelor din România*, [București], 1968.
 Frățiță, Vasile, *Etimologii. Istoria unor cuvinte*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000.

- Iordan, Iorgu, *Toponimia românească*, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1963.
- Kiss, Lajos, *Földrajzi nevek etimológiai szótára, negedik, bővített és javított kiadás*, I, II, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1988.
- Loșonți, Dumitru, *Toponime românești care descriu forme de relief*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2000.
- Mihali, Adelina Emilia, *Hidronime din comuna Ocna Șugatag, jud. Maramureș*, în „Diacronia”, nr. 8, 7 octombrie 2018, A120 (1–8). <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/ro/pdf> (varianta în română) <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/en/pdf> (varianta în engleză).
- Mihali, Adelina Emilia, *Ocna Șugatag. Note de toponimie*, în Simion Iuga (coord.), *Cultură și civilizație românească în Maramureș. Simpozionul Național de la Săliștea de Sus, august 2016*, VII, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2017, p. 243–247.
- Petrovici, Emil, *Studii de dialectologie și toponimie*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970.
- Papahagi, Tache, *Graiul și folklorul Maramureșului*, ediția a II-a, în *Grai, folklor, etnografie*, ediție și prefață de Valeriu Rusu, București, Editura Minerva, 1981.
- Suciu, Coriolan, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, vol. I, 1967.
- Suciu, Coriolan, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, vol. II, 1968.
- Toma, Ion, *Baza antroponimică a toponimiei din Oltenia*, în „Dacoromania”, serie nouă, VII–VIII (2002–2003), Cluj-Napoca, p. 187–191.

SIGLE

- ALRR–Mar. = Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan, *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Maramureș*, București, Editura Academiei, vol. I–IV, 1969–1997.
- DFNFM= Vișovan, Ștefan, Farcaș, Mircea, Frânc, Mihai S., Vișovan, Sorin S., Vișovan, Maria, Farcaș, Simona, *Dicționar de frecvență a numelor de familie din Maramureș*, Baia Mare, Editura Universității de Nord, 2007.
- DLR= *Dicționarul limbii române*, seria nouă, București, 1965 și urm.
- TTRT–Valea Ierii = Loșonți, Dumitru, Vlad, Sabin, *Tezaurul Toponimic al României. Transilvania. Valea Ierii*, București, Editura Academiei Române, 2010.